

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

خلفای عادل

(بخش نخست)

(ترجمه)

حضرت سعد ابن ابی وقاص رضی الله عنه از حضرت جابر ابن سمره رضی الله عنه روایت نموده که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود:

«لَا يَزَالُ الدِّينُ قَائِمًا حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ، أَوْ يَكُونَ عَلَيْكُمْ اثْنَا عَشَرَ خَلِيفَةً، كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ وَسَمِعْتُهُ يَقُولُ عَصِيْبَةٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ يَفْتَتِحُونَ الْبَيْتَ الْأَبْيَضَ بَيْتَ كِسْرَى أَوْ آلِ كِسْرَى وَسَمِعْتُهُ يَقُولُ إِنَّ بَيْنَ يَدَيِ السَّاعَةِ كَذَّابِينَ فَاحْذَرُوهُمْ وَسَمِعْتُهُ يَقُولُ إِذَا أُعْطِيَ اللَّهُ أَحَدَكُمْ خَيْرًا فَلْيَبْدَأْ بِنَفْسِهِ وَأَهْلِ بَيْتِهِ وَسَمِعْتُهُ يَقُولُ أَنَا الْفَرَطُ عَلَى الْحَوْضِ» (رواه مسلم)

ترجمه: دین همیشه قائم خواهد ماند تا آن که قیامت بیاید یا این که بالای شما دوازده خلیفه که همه آنها از قریش باشند، حکومت کنند، و شنیدم که می گفت: گروهی از مسلمین قصر سفید کسری یا آل کسری را فتح می کنند، و شنیدم که می گفت: پیشاپیش قیامت دروغ گویانی می آیند از آنها دوری کنید، و شنیدم که می گفت: وقتی الله [سبحانه و تعالی] خیری را نصیب تان کرد، استفاده از آن را اول از خود و اهل بیت خود شروع کنید و شنیدم که می گفت: من پیش تر از شما بر حوض کوثر وارد می شوم.

شرح حدیث

لفظ «گروهی از مسلمین قصر سفید کسری یا آل کسری را فتح می کنند» این از معجزات واضح پیامبر صلی الله علیه وسلم بود که یقیناً در زمانه حضرت عمر رضی الله عنه فتح شد. و لفظ «وقتی الله [سبحانه و تعالی] خیری را نصیب تان کرد استفاده از آن را اول از خود و اهل بیت خود شروع کنید» این مثل همان حدیثی است که گفته:

«أَبْدَأْ بِنَفْسِكَ ثُمَّ بِمَنْ تَعُولُ»

ترجمه: هزبنه و بخشش را از نفس خود تان آغاز کنید و بعد به اهل و عیال تان.

همچنان در شرح این حدیث اقوال متعددی از علماء نقل شده است:

1- بعضی گفته اند: مراد از آن، خلفاء عادل می باشد که تعدادی از آنها در امت گذشته اند و زود است که متباقی آنها تا روز قیامت تکمیل شود.

2- امام نووی رحمه الله به نقل از قاضی عیاض گفته است: احتمال دارد آنها کسانی باشند که مردم در بیعت شان جمع شده باشند، چنانچه در سنن ابوداود آمده است: «كلهم تجتمع عليه الأمة» و همه امت آنها را پذیرفته و با آنها بیعت نمایند.

3- امام سیوطی رحمه الله گفته: مراد از آن وجود دوازده خلیفه می باشد تا وقوع قیامت که به حق عمل می کنند، در فتح الباری آمده است: از آن جمله خلفای راشدین می باشند که گذشته اند و تکمیل شدن تمام آن ها حتمی است قبل از قیام قیامت.

4- ابن کثیر گفته: معنی این حدیث بشارتی است به وجود دوازده خلیفه صالحی که بالای امت اقامه حق و عدالت می کنند. لذا از این لازم نمی آید پیهم بودن ایشان و تتابع زمان ایشان، بلکه چهار تن از ایشان آمدند بعد از گذشت ماقبل خود، که ایشان خلفای راشدین اند: حضرات أبو بکر، عمر، عثمان و علی رضی الله عنهم) و حضرت عمر بن عبد العزیز می باشد. بدون شک نزد ائمه: بعضی از بنی عباس نیز از آن جمله به شمار می رود. قیامت برپا نمی شود تا این که حاکمیت این خلفاء به وجود نیاید. اما سوء تفاهم نشود که این خلفاء غیر از امام مهدی است؛ زیرا در احادیثی که مربوط به امام مهدی است نام مهدی ذکر شده است و ممکن است یکی از این خلفاء یا آخرین ایشان نیز امام مهدی باشد.

برادران مجاهد و فرزندان خلافت! در این جا موضوع قابل بحث و ملاحظه اینست که عدد اعتبار ندارد، برای توضیح مطلب چنین باید گفت: حدیثی را مسلم از عمار رضی الله عنه روایت می کند:

«فِي أُمَّتِي اثْنَا عَشَرَ مُنَافِقًا لَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ»

ترجمه: در امتم دوازده منافق است که در جنت داخل نمی شوند.

پرسش این جا خلق می شود که آیا منافقین در این امت فقط دوازده کس است یا این که زیادتر از آن؟ واضح است که منافقین زیاد اند: در این جا گفته می توانیم که خلفاء هم از 12 زیاد اند و لکن بخاطر اظهار عزت و شأن عهد ایشان، دوازده تن را خاص ذکر کردند و إلا ممکن است که بیشتر از 12 خلیفه را مسمی نموده که اسلام در عهد ایشان عزیز و غالب بوده است و از لحاظ فضل و برتری خلفای گذشته مسلمین رحمهم الله تعالی تنها خلفای بنی عثمان که اروپا را فتح کردند، کفایت می کند که نام ببریم.

در آن زمان حکام و علماء همه در یک خط فکری و همکاری قرار داشتند و از عقیده اسلامی دفاع می کردند. أمراءشان صلحاء بودند، اسلام را تطبیق و آن را به واسطه دعوت و جهاد بسوی جهان حمل می کردند. فقه های شان اسلام را به مردم تعلیم نموده، در میان خود محاوره و گفت و شنود می نمودند، حکام خود را نصیحت و محاسبه می کردند و در راه الله سبحانه و تعالی از ملامتی هیچ ملامت کننده نمی ترسیدند؛ مسلمانان به نعمت حکم اسلام زندگی نموده، امت اسلامی امت متوسط و میانه بودند، در میان امت ها صاحب صدارت و اقتدار، ناظر بر اوضاع و احوال عالم بودند، چنان چه الله سبحانه و تعالی از آن واقعیت توصیف نموده می فرماید:

﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا﴾ [بقره: 143]

ترجمه: و این گونه شما را امتی میانه و معتدل گردانیدیم تا گواهان بر مردم باشید و پیامبر (نیز) بر شما گواه باشد.

لذا بر فرزندان مسلمانان و خصوصاً علمای ایشان لازم است، این را درک کنند که تنها دعوت فردی کفایت نمی‌کند و لازم است تا در ضمن جماعت و کتله‌ای عمل کنند که عمل ایشان شامل تغییر بخاطر بیداری امت اسلامی و بازگشت بسوی تطبیق احکام اسلام از طریق دولت خلافت باشد، تا این که الله سبحانه و تعالی نصرت، عزت و افتخار سلف مان را دوباره نصیب ما گرداند.